

Kúria  
végzése

|                                     |                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Az ügy száma:</b>                | Bfv.II.174/2023/9.                                                                                                                                          |
| <b>A határozat szintje:</b>         | felülvizsgálat                                                                                                                                              |
| <b>A tanács tagjai:</b>             | Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke<br>Dr. Boros Tibor, előadó bíró<br>Dr. Harangozó Attila, bíró<br>Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró<br>Dr. Metzing Márton, bíró |
| <b>Az eljárás helye:</b>            | Budapest                                                                                                                                                    |
| <b>Az eljárás formája:</b>          | tanácsülés                                                                                                                                                  |
| <b>Az ülés napja:</b>               | 2023. október 11.                                                                                                                                           |
| <b>Az ügy tárgya:</b>               | közúti veszélyeztetés büntette és más bűncselekmény                                                                                                         |
| <b>Terhelt:</b>                     | ...                                                                                                                                                         |
| <b>Elsőfok:</b>                     | Sárvári Járásbíróság, 7.B.115/2021/12., ítélet, tárgyalás,<br>2022. március 31.                                                                             |
| <b>Másodfok:</b>                    | Szombathelyi Törvényszék, 6.Bf.72/2022/11., végzés, nyilvános<br>ülés, 2022. november 22.                                                                   |
| <b>Harmadfok:</b>                   | -                                                                                                                                                           |
| <b>Az indítvány előterjesztője:</b> | terhelt                                                                                                                                                     |
| <b>Az indítvány iránya:</b>         | terhelt javára                                                                                                                                              |

**Rendelkező rész**

A Kúria a közúti veszélyeztetés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Sárvári Járásbíróság 7.B.115/2021/12. számú ítéletét és a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 6.Bf.72/2022/11. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

**Indokolás**

[1] I. 1. A Sárvári Járásbíróság 7.B.115/2021/12. számú, 2022. március 31-én kihirdetett ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki közúti veszélyeztetés büntetében [Btk. 234. § (1) bekezdés] és segítségnyújtás elmulasztásának büntetében [Btk. 166. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel]. Ezért – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap börtön fokozatú

szabadságvesztésre, 3 év járművezetéstől eltiltásra és 3 év közügyektől eltiltás ítélte azzal, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[2] 2. A terhelt és védőjének fellebbezése nyomán eljáró Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. november 22-én kihirdetett 6.Bf.72/2022/11. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben annak törvényi okát nem jelölte meg.

[4] A terhelt indítványát azzal indokolta, hogy a terhére rótt bűncselekmény helyszínén a sértettek nem álltak meg, hanem azonnal elhajtottak. A terhelt az esemény helyszínén túlhaladva megfordult, azonban mire a cselekmény helyszínére visszaért, a sértett által vezetett gépkocsi már nem volt ott. Erre tekintettel a segítségnyújtásra nem is volt módja, így a segítségnyújtás elmulasztásának büntetét nem követhette el.

[5] Mindezekre tekintettel a terhelt arra tett indítványt, hogy a Kúria az első- és másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a segítségnyújtás elmulasztása büntette miatt emelet vád alól mentse fel és büntetését enyhítse oly módon, hogy vele szemben mérsékeltebb tartamú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, börtön fokozatú szabadságvesztést és járművezetéstől eltiltást szabjon ki.

[6] A Legfőbb Ügyészség a Bf.216/2023/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak, illetve alaptalannak tartotta.

[7] Utalt arra, hogy az irányadó jogerős ítéleti tényállás nem tartalmazza sem azt, hogy a sértettek a balesetet követően elhagyták a helyszínt, sem pedig azt, hogy a terhelt – akár segítségnyújtási szándékkal, akár más okból – visszatért oda.

[8] Az irányadó tényállás szerint a terhelt szándékos, többszörös KRESZ-szabályszegő magatartásával a járművet vezető, valamint abban utazó sértettek életét és testi épségét szándékosan közvetlen veszélynek tette ki, s az irányadó tényállás alapján nem csupán a közúti veszélyeztetés büntette, hanem az azzal anyagi halmazatban álló segítségnyújtás elmulasztásának büntette is megállapítható a terhelt terhére. Az eljáró bíróságok a tényállásból helytálló következtetést vontak a terhelt bűnösségére és a cselekményeinek minősítése is törvényes.

[9] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a támadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

[10] A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében – egyetértve a terhelttel – azt fejtette ki, hogy a terhelt a segítségnyújtás elmulasztása büntetét nem követte el, mivel a sértetti gépjármű előbb távozott helyszínről, mint a terhelt. Ezért e cselekmény kapcsán a terheltet fel kell menteni, s ez a büntetés enyhítését vonhatja maga után.

[11] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[12] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárási okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető, az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján valóban felülvizsgálati ok, ha a bíróság jogerős ítéletében a terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg.

[13] Ugyanakkor a felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti,

hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[14] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a terhelt 2019. október 24. napján 13 óra 20 óra körüli időben a Mercedes A160 típusú személygépkocsival egy üzemanagyöltő állomásnál tartózkodott tanú 1-gyel, mikor meglátták, hogy haragosuk, ... sértett Seat Alhambra típusú személygépkocsival közlekedik a ... úton.

[15] Tanú 1 az Opel Vectra típusú személygépkocsival, míg a vádlott a Mercedes A160 típusú személygépkocsival üldözöbe vette a sértettet.

[16] A sértett észlelte a nyomában haladó személygépkocsikat, és már a városon kívül, a közúton sebességét mintegy 110-120 km/óra-ra növelte. Időközben a terhelt járművel megelőzte tanú 1 Opel gyártmányú személygépkocsiját, így ő került közvetlenül a sértett járműve mögé.

[17] A közúton, ekkor már az 50 km/órát meghaladó nagy sebességgel áthaladtak egy lakott területi útszakaszon is úgy, hogy a terhelt járművel végig a sértett járműve mögött haladt.

[18] A lakott területi szakaszt elhagyva, a terhelt személygépkocsijával mintegy 90-100 km/óra sebességgel haladva megközelítette a sértett Seat gyártmányú személygépkocsiját, és a 6 méter széles aszfaltúttal 3 méter széles menetiránya szerinti jobb oldali forgalmi sávjában hátulról szándékosan nekihajtott a sértett járművének. A sértett ekkor még a járművének stabilitását meg tudta őrizni.

[19] Tovább haladva a közúton a terhelt kihúzódt az aszfaltúttal közepére, de a sértett ugyancsak az úttal közpvonala felé húzódt azért, hogy a terhelt járműve előzését ne tudja megkezdni.

[20] Ekkor a terhelt személygépkocsijával a sértett járműve hátuljának jobb oldala mellé hajtott, és a Mercedes gyártmányú személygépkocsit szándékosan balra kormányozta úgy, hogy a jármű bal elejével szándékosan nekiütökött a Seat gyártmányú személygépkocsi hátulja jobb oldalának, minek következtében a Seat gyártmányú személygépkocsi megsodródott, a sértett elvesztette az uralmát a jármű felett, és a személygépkocsival letért az úttalról a menetiránya szerinti jobb oldalra, a 0,6 méter széles útpadkán keresztül az 1,5 méter széles, 30 cm mély árokba haladt, miközben járművének jobb első gumibroncsa is légvesztetté vált.

[21] A sértett személygépkocsijában elől jobb oldalon utazó sértett 2, valamint a hátul jobb oldalon utazó sértett 3 mindketten a mellkas zúzódását szenvedték el, mely sérülés nyolc napon belül gyógyuló könnyű testi sérülés. A személygépkocsiban hátul bal oldalon utazó tanú 2 sérülést nem szenvedett. A terhelt személygépkocsijával a helyszínen nem állt meg, nem győződött meg arról, hogy a balesetben a Seat gyártmányú személygépkocsiban utazók sérülést szenvedtek-e, hanem a baleset helye után mintegy 100 méterrel az úttal megfordult, és elhagyta a baleset helyszínét.

[22] A terhelt szándékosan megszegte a KRESZ 27. § (1) bekezdésében írtakat, mert a járművel másik járművet csak olyan távolsággal szabad követni, amely elegendő ahhoz, hogy az elől haladó jármű mögött meg lehessen állni. A baleset azért következett be, mert Mészáros Márton terhelt szándékosan megszegte a KRESZ 34. § (3) bekezdésében írtakon keresztül a 34. § (1) bekezdés d) pontjában írtakat, mert az előzést balról kell végrehajtani úgy, hogy az előzés során megelőzendő jármű mellett megfelelő oldaltávolságot is kell tartani.

[23] A balesetet követően megszegte a KRESZ 58. § (1) és (2) bekezdésében írtakat, mert a balesettel érintett jármű vezetője köteles a járművel azonnal megállni, a baleset folytán megsérült személy részére segítséget nyújtani, illetve a balesetről a rendőrhatalóságot értesíteni kell, és a helyszínt csak az intézkedő rendőr engedélyével szabad elhagyni.

[24] A terhelt Mercedes gyártmányú és a sértett Seat gyártmányú személygépkocsija a közúti közlekedésre alkalmatlan állapotban volt.

[25] A terhelt és a sértett megszegték a KRESZ 26. § (1) bekezdés a) pontjában írtakat, mert személygépkocsival lakott területen kívül egyéb úton 90 km/órát meghaladó sebességgel, míg lakott területen az 50 km/órát meghaladó sebességgel közlekedtek. A vádlott és a sértett is megszegte a KRESZ 5. § (1) bekezdés b) pontjában írtakat, mert olyan járművel vettek részt a közlekedésben, amely nem felelt meg a jogszabályban meghatározott műszaki feltételeknek.

[26] 3. A Btk. 166. § (1) bekezdésében szabályozott segítségnyújtás elmulasztásának vétségét az követi el, aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van. A (3) bekezdés szerint büntett valósul meg, ha az elkövető a közvetlen veszélyt szándékosan idézi elő.

[27] A bűncselekmény elkövetési magatartása a sérültnek, vagy az olyan személynek, akinek az élete, testi épsége közvetlen veszélyben van, a szándékos segítség nélkül hagyása, vagyis a bűncselekmény általa valósul meg, hogy az elkövető szándékosan nem nyújt segítséget a megjelölt személyeknek.

[28] A balesettel érintett jármű vezetője számára a KRESZ 58. § (1) bekezdése további kötelezettségeket is előír. Eszerint a balesettel érintett jármű vezetője köteles a járművel azonnal megállni, a baleset folytán megsérült vagy veszélybe került személy részére segítséget nyújtani és az esetleges további balesetek elkerülése érdekében minden tőle telhetőt megtenni. Vagyis az elvárható segítség megadása több résztvevőnységből áll, így a baleset helyszínén, illetve annak közelében való megállás, a segítségnyújtás szükségességéről történő meggyőződés, és a tényleges segítség felajánlása.

[29] A „tőle elvárhatóság” a segítségnyújtás elmulasztása törvényi tényállásának az eleme; a segítségnyújtás elmulasztása csak akkor róható fel az elkövetőnek, ha az tőle elvárható lett volna. Ennek mércéje jogkérdés, melyet minden esetben külön kell vizsgálni és megítélni; a konkrét szituációtól és az elkövető személyes körülményeitől függ, hogy éppen mi az elvárható a terhelttől.

[30] A terheltnek az a hivatkozása, hogy a baleset helyszínére visszatért, azonban a sértett által vezetett gépkocsi nem volt a helyszínen, azért nem vonható a jogi értékelés körébe, mert a tényállás ezt nem tartalmazza. A jogerős ítélet tényállása ezzel szemben tényként azt rögzítette, hogy a terhelt személygépkocsijával a helyszínen nem állt meg, nem győződött meg arról, hogy a balesetben a Seat gyártmányú személygépkocsiban utazók sérülést szenvedtek-e, hanem a baleset helye után mintegy 100 méterrel az úttesten megfordult, és elhagyta a baleset helyszínét.

[31] Ebből annyi derül ki, hogy a terhelt a balesetet követően továbbhaladt, majd a baleset helyszíne felé visszafordulva és amellet elhaladva távozott a helyszínről.

[32] Ez azonban – ha a terhelt a helyszínen nem áll meg – közömbös. A terhelttől elvárható lett volna, hogy kötelezettségeinek eleget tegyen, vagyis a helyszínen megálljon, a segítségnyújtás szükségességéről meggyőződjön, és a tényleges segítségét felajánlja.

[33] A tényállásból nem következik a terhelt azon álláspontja, hogy nem volt módja a segítségnyújtásra, az tőle a sértett távozása okán nem volt elvárható.

[34] A megállapított tények alapján a terhelt – bár oka nem volt rá – a balesetet követően nem állt meg, hanem 100 métert még megtett, megfordult és a baleset helyszíne felé hajtott, majd azt el is hagyta. A terhelt azon, logikailag is ellentmondásos állítását, hogy ezen manőverhez szükséges – másodpercekben mérhető – rövid idő alatt a sértett a 1,5 méter széles, 30 cm mély árokból a légvesztett gumiabroncsával kihaladt és a helyszínt elhagyta, a tényállás szintén nem tartalmazza.

[35] Jelen ügyben – az irányadó tényállás szerint – a terhelt az általa szándékosan okozott közlekedési baleset után kötelezettségei körében már az első lépésnek sem tett eleget, a baleset helyszínén nem állt meg. Ebből következően a segítségnyújtás szükségességéről sem győződött meg, és a tényleges segítségnyújtást sem ajánlotta fel.

[36] A Btk. 166. § (1) és (3) bekezdése között a különbség lényege abban határozható meg, hogy súlyosabb megítélés alá esik annak a segítségnyújtást elmulasztó személynek a cselekménye, aki vétkesen idézte elő a segítséget igénylő helyzetet. A tényállás alapján mind a segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett bűntette, mind az – indítvánnyal nem támadott – közúti veszélyeztetés törvényi tényállási elemeit egyenes szándékkal megvalósította a terhelt.

[37] E két bűncselekmény anyagi halmazata a tényállás alapján megállapítható, tekintettel arra, hogy a baleset következtében két sértett is 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett; a szándékos veszélyeztetési bűncselekményekkel halmazatban a segítségnyújtás elmulasztása akkor állapítható meg, ha az elkövető által szándékolt veszélyhelyzeten túl a sérülés, mint eredmény is létrejön (41. BK vélemény II. pont).

[38] A terhelt bűnösségének megállapítása tehát a segítségnyújtás elmulasztásának büntetőben törvényes és más anyagi jogi szabálysértés sem történt, így a kiszabott büntetés mértékének vizsgálatára sincs törvényes lehetőség (EBH 2011.2387.).

[39] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[40] Ekként a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. A Kúria Elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában jelen ügytípusra öttagú tanács eljárását rendelte el.

[41] **IV.** A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. október 11.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró